

POUČENÍ

- Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) je povinna dodat všem zdravotním pojišťovnám, u kterých byla v tomto období pojištěna, vyplněný přehled o výši daňového základu, zaplacených zálohách na pojistné, vyměřovacím základu stanoveném podle § 3a zákona č.592/92 Sb., a pojistném vypočteném z tohoto vyměřovacího základu **nejpozději do jednoho měsíce ode dne uplynutí lhůty pro podání daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2021**. Přehled odevzdává i OSVČ, která má daň stanovenou paušální částkou, nebo OSVČ, na kterou byl prohlášen konkurs, či osoba, která má příjmy ze samostatné výdělečné činnosti a není povinna daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). **OSVČ, které nejsou povinny daňové přiznání podávat, předkládají formulář „Přehled OSVČ“ nejpozději do 8. 4. 2022.**
- Skutečnost, že daňové přiznání zpracovává daňový poradce, je OSVČ povinna uvést v oddílu 3 „Přehledu OSVČ“.** V tomto oddílu „Přehledu OSVČ“ je OSVČ povinna uvést skutečnost, že **daňové přiznání podává po 1. 4. 2022 elektronicky.**
- Do „Přehledu OSVČ“ se zahrnuje daňový základ (řádek 3), kterým se podle § 3a odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, rozumí dílčí základ daně z příjmů ze samostatné činnosti podle zákona o daních z příjmů, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob.
- Doplatek pojistného za rok 2021 je splatný vždy nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán formulář „Přehled OSVČ“.** Číslo účtu je uvedeno na www.cpzp.cz (plátcí / bankovní účty pro plátce pojistného).
- Pokud se dodatečně změní skutečnosti uvedené v tomto „Přehledu OSVČ“, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat opravný „Přehled OSVČ“ a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné.
- Výše uvedené povinnosti mají také osoby, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost, resp. změnily zdravotní pojišťovnu v roce 2021, nebo v roce 2022 před odevzdáním „Přehledu OSVČ“.
- Do úhrnu zaplacených záloh na pojistné se zahrnují platby za rok 2021, provedené od 9. 1. 2021 do 10. 1. 2022 včetně. Nezahrnují se platby penále, pokud, doplatky na základě dřívějších „Přehledů OSVČ“ a úhrady pojistného za měsíce, v nichž byl pojištěnec „osobou bez zdanitelných příjmů“.** **Prokázán přeplatek** bude poukázán na účet plátce pojistného ve lhůtě stanovené zákonem. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh na pojistném, penále atd.). Pojištěnec uvede na první straně tohoto „Přehledu OSVČ“, zda žádá o vrácení přeplatku nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období. Případný přeplatek vyplývající z podaného „Přehledu OSVČ“ lze podle § 14 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. vrátit, pokud není jiného splatného závazku vůči příslušné zdravotní pojišťovně a činí-li úhrnná výše tohoto přeplatku nejméně 200 Kč.
- Spolupracující osoba**, na kterou je převedena část příjmů a výdajů OSVČ, je také považována za OSVČ. Musí být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, přihlášená v kategorii „**osoba samostatně výdělečně činná**“, **musí podávat samostatný „Přehled OSVČ“ a platit zálohy na pojistné**, pokud není od placení záloh zákonem osvobozena.
- Osvobození od platby záloh je možné jen u zákonem vyjmenovaných skupin OSVČ:**
 - v celých kalendářních měsících, ve kterých OSVČ byla **současně zaměstnancem a zaměstnání pro ni bylo hlavním zdrojem příjmů**, není OSVČ povinna platit zálohy na pojistné. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku podle bodu 4 Poučení.
 - zálohy na pojistné neplatí také OSVČ za celé kalendářní měsíce, ve kterých byla uznána práce neschopnou, nebo jí byla nařízená karanténa podle zvláštních právních předpisů.Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se v „Přehledu OSVČ“ nestanovuje minimální vyměřovací základ – viz další bod Poučení.
- Minimální vyměřovací základ pro OSVČ nebyl v roce 2021 stanoven** v kalendářním měsíci, ve kterém **po celý tento kalendářní měsíc** trvala některá z následujících skutečností:
 - plátcem pojistného byl i stát; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona číslo 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, příjemce rodičovského příspěvku atd.). Osoba, která je nezaopatřené dítě nejdéle do 26 let věku, doloží potvrzení o studiu, žena na mateřské dovolené a osoby na rodičovské dovolené doloží potvrzení – přehled vyplacených dávek státní sociální podpory.
 - v zaměstnání bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,
 - OSVČ pobírala nemocenského z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (při odevzdání „Přehledu OSVČ“ doloží OSVČ **tuto skutečnost potvrzením OSSZ**),
 - OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu,
 - OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,
 - OSVČ celodenně osobně a řádně pečovala alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku (**doložit rodný list dítěte (dětí), čestné prohlášení o celodenním, osobním a řádném pečování o dítě (dětí) ve smyslu zákona**). Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.
- Minimální vyměřovací základ pro rok 2021 činí dvanáctinásobek 50% průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství. Pro rok 2021 se počítá s částkou 35 441 Kč. Minimální měsíční vyměřovací základ pro rok 2021 je roven částce 17 720,50 Kč (řádek č. 9).**
- Minimální měsíční záloha v roce 2022 činí 2 627 Kč. Při výpočtu minimální zálohy pro rok 2022 se vychází z průměrné mzdy v národním hospodářství. Na základě nařízení vlády 356/2021 Sb. se pro rok 2022 počítá s částkou 38 911 Kč. **Minimální měsíční vyměřovací základ pro měsíce roku 2022 je roven částce 19 455,50 Kč.**
- Nová výše zálohy podle řádku č. 51, „Přehledu OSVČ“ musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán „Přehled OSVČ“, a platí se ve stejné výši až do měsíce předcházejícího měsíci, kdy bude obdobný „Přehled OSVČ“ předložen v roce 2023. Změna zálohy v průběhu období podle předchozí věty je možná pouze v těchto případech:
 - plátcí je schválena „Žádost o snížení zálohy“ – viz bod 14 Poučení,
 - dojde ke změně minimálního vyměřovacího základu – OSVČ musí platit zálohy vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu,
 - změní se skutečností rozhodné pro stanovení minimálního vyměřovacího základu podle bodu 10 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě č. 10, musí hradit alespoň minimální zálohu,
 - změní se skutečností rozhodné pro osvobození od platby záloh podle bodu 9 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě č. 9, je povinna hradit zálohu (a naopak).OSVČ, která je v době podání „Přehledu OSVČ“ osvobozena od platby záloh, uvede jako výši zálohy nulu a vypočtenou výši zapíše do řádku č. 51 „Přehledu OSVČ“. Jestliže přestane platit osvobození od platby záloh (i na část měsíce), oznámí OSVČ tuto skutečnost a začne platit zálohy uvedené v závorce.
- Snížení zálohy není možné bez podání „Žádosti o snížení zálohy“ a jejího kladného vyřízení Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnou. **O novou výši záloh pro rok 2022 je možno požádat až od 1. 4. 2022.** Snížení zálohy lze provést na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž byl nebo měl být podán formulář „Přehled OSVČ“.
- Dotazy zodpoví kontaktní místa ČPZP, nebo informační centrum ČPZP na telefonním čísle 810 800 000. Obecné informace včetně formuláře jsou také na www.cpzp.cz